

Wommelgemse Heemkundige Kring "De Kaeck" VZW

MEDEDELINGENBLAD

Ledenblad: december 2025 – januari 2026 - nummer 420

Tweemaandelijks tijdschrift, verschijnt op 1 februari, 1 april, 1 juni, 1 augustus, 1 oktober, 1 december

Oplage : 180 expl.

ISSN=0777-804X

Verantwoordelijke uitgever: Eddy Smits- Schaarbosstraat 10 – 2160 Wommelgem – tel.: 03 354.40.72

e-mail: eduard.smits@skynet.be - "W.H.K. De Kaeck www.dekaeck.be - Bankrekening : BE12 9799 5205 4092

TE NOTEREN:

02-01-2026: Eerste Vrijdagwandeling.

12-01-2026 : Verloren Maandag- Worstenbrood & Appelbollen.

31-01-2026 : Algemene Vergadering gevolgd door pannenkoekenfestijn.

06-02-2026 : Eerste vrijdagwandeling.

17-02-2026 : Vooravond Aswoensdag – Pruiemenvlaaitjes

WAT VOORBIJ IS

WANDELING IN ZEVENBERGENBOS (12/10/25)

Een prachtige wandeling door een al even prachtig natuurgebied en een uitstekende gids. We kunnen in Wommelgem alleen maar jaloers zijn op zo'n mooi domein. De 15 deelnemers hebben er met volle teugen van genoten. Spijtig wel dat niet iedereen op de hoogte was van de datumverwisseling, want de week nadien stonden enkele leden tevergeefs te wachten op de gids (en de andere deelnemers).

TEERFEEST (25-10-25)

Weinig volk op het jaarlijkse eetfestijn. Spijtig, want het was werkelijk om duimen en vingers af te likken. Buiten het feestmaal zorgde de mooie achtergrondmuziek ervoor dat er gezellig met elkaar "gekeuveld" kon worden. Dank ook aan de sympathieke juffrouw echter den toog.

WANDELING KANDONKLAAR (12/11/25)

Samen met een twintigtal leden van femma-Centrum verkenden we Kandonklaar. Na een korte toelichting over het ontstaan van Kandonklaar wandelden we langs enkele herkenbare en voor Kandonklaar typische plaatsen. Ook de pas geplaatste "struikelsteen" voor Omer Boussard kreeg enige aandacht.

Een heerlijke tas koffie in het documentatiecentrum sloot deze mooie dag af.

ARCHEOLOGIE IN WOMMELGEM. (29/11/25)

Een interessante voordracht over een onderwerp dat onze leden niet zo ligt. Peter Verstappen vertelde met vuur over zijn passie. Opvallende rode draad door het hele verhaal : "in Wommelgem is er weinig gevonden". Overvloedig archeologisch materiaal vind men in alle buurgemeenten van Wommelgem, maar in onze gemeente... daar blijkt niemand gewoond te hebben. Nonsens natuurlijk, zoals in onze buurgemeenten was er ook in Wommelgem bewoning. Alleen is er op ons grondgebied weinig onderzoek gedaan en hoe dat komt is een ander verhaal waarin onze plaatselijke overheid (en de regelgeving) een rol speelt.

Resten aan "waterput" gevonden op het Kapelleveld.
De put bestond uit een uitgeholde boomstam.

LIDGELDEN 2026

Een nieuw jaar komt eraanhet moment waarop aan de deur wordt geklopt om uw lidmaatschap te hernieuwen. Ondanks de oplopende kosten draagt het lidgeld bij onze Heemkundige Kring nog steeds 15,- € per persoon. Ereleden betalen 25,- per persoon.

In tegenstelling tot de vorige jaren en uit boekhoudkundig oogpunt, vragen we u om de betaling te verrichten in januari 2026.

U kunt het lidgeld overschrijven op de rekening van de Heemkundige Kring BE12 9799 5205 4092 met vermelding "lidgeld 2026" .

NECROLOGIE

We vernamen het overlijden van Julien Verschraege op 7 oktober ll. Julien was in de beginjaren medebestuurder van onze kring. Hij werd 100 jaar + 3 weken en heeft zijn 100ste verjaardag nog gevierd met een groot feest.

SCHENKINGEN

* José Mortelmans schonk ons een 15delige Oosthoek encyclopedie, twee postkaarten met daarop kasteel Ternesse en een pentekening van Lindenberg getekend door Paula Vandewalle

* Dr. Koen D’Halleweyn schonk ons een schoolbank die een plaatsje zal krijgen in het museum.

* Marc Claessens bezorgde ons digitale kopies van foto’s van het kasteel Agie de Selsaeten uit de jaren dertig.

OPROEP...WANNEER BEN JE GEBOREN?

Om “in orde” te zijn met de gemeentelijke voorschriften in verband met de “erkenning” van onze vereniging dient ons ledenregister uitgebreid te worden met de notatie van uw geboortedatum.

Ook al hebben we principiële bezwaren tegen de vraag om de geboortedatum op te nemen in het register, lijkt het zo te zijn dat we er niet onderuit kunnen. We vragen daarom uw geboortedatum via e-mail door te geven aan onze voorzitter. Hij zal het ledenregister met deze gegevens aanvullen. Ter herinnering : het ledenregister is niet “openbaar” en kan enkel ingezien worden door overheidsinstanties. Uw privacy blijft dus gewaarborgd.

(E-Mail: eduard.smits@skynet.be)

EERSTE VRIJDAGWADELING JANUARI & FEBRUARI 2026

Op **vrijdag 2 januari 2026** wandelen we van Massenhoven naar Oelegem en terug naar Wommelgem. We vertrekken met bus **42a** van 09.04uur aan de halte Wommelgem Dorp (Welkomstraat Puntzak richting Lier) (wees iets vroeger aan de bushalte). We rijden tot halte Broechem Van den Nestlei waar we om 09.27uur bus **39** (Sint Job in’t Goor) nemen tot de halte Massenhoven Kerkstraat. Daar komen we toe om 09.35 uur om vandaar de wandeling aan te vangen.

Kasteel Montens

Deze wandeling brengt ons langs het centrum van Massenhoven en het kasteel Montens. Langs de anti tankgracht en het Vrieselhof bereiken we café Pousse Café waar we onze boterhammen opeten. ’s Namiddags gaat het via de Keer helemaal terug naar Wommelgem.

De februariwandeling vindt plaats op **vrijdag 6 februari 2026**.

We wandelen van Vorselaar naar Pulle door de bossen en velden.

We vertrekken met bus **42a** van 09.04uur aan de halte Wommelgem Dorp (Welkomstraat Puntzak richting Lier) (wees iets vroeger aan de bushalte). We rijden tot halte Broechem Van den Nestlei waar we om 09.27uur bus **39** (Sint Job in’t Goor) nemen tot de halte Massenhoven Kerkstraat. Daar komen we toe om 09.43 uur en nemen er dan om 09.55 uur bus **X42** richting Herentals tot halte Vorselaar Doornboom. Daar komen we toe om 10.05 uur om vandaar de wandeling aan te vangen. Door de Vorsellaarse bossen gaat het tot het centrum van Vorselaar waar we in café “De Toekomst” onze picknick gebruiken. Na de middag wandelen we verder naar Pulle. Daar nemen we bus X42 tot Massenhoven, bus 39 tot Broechem Van de Nestlei en bus 42a tot Wommelgem.

Meebrengen:

regenkleedij, buskaart, stapschoenen, picknick, geld voor dranken

De afstand is gewoonlijk ongeveer 15 km. Als alles naar wens verloopt komen we ten laatste rond 17 uur terug in Wommelgem toe.

Herman MEEUS : tel 0484 49 48 96

Flyers met alle informatie over deze wandelingen zijn te bekomen aan het loket van de sportdienst in het Brieleke.

VERLOREN MAANDAG

Wij vieren, getrouw aan de traditie, op 12 januari "verloren maandag". We bieden onze leden een "dubbel" worstenbrood, appelbol of "enkel" worstenbrood aan tegen de schappelijke prijs van respectievelijk 6 € (dubbel worstenbrood), 4 € (appelbol) en 4,5 € (enkel worstenbrood). Het worstenbrood en/of appelbol kan afgehaald worden op 12 januari tussen 18 en 19u in het documentatiecentrum. Maar je kan het ook ter plaatse met een goede tas koffie of thee verorberen (aan een al even schappelijke prijs). We maken er in ons documentatiecentrum een gezellig "onder onsje" van. Uiteraard moet je hiervoor inschrijven en dat kan tot **31 december bij de voorzitter!! (zie E-mail adres hieronder)**. Vermeld bij uw inschrijving wat ge juist wilt : een dubbel of enkel worstenbrood of een appelbol, hoeveel je er wilt en of je ze komt afhalen. Uw in-

schrijving is definitief wanneer het verschuldigde bedrag gestort is op onze rekening. Onze bankrekening : BE12 9799 5205 4092.

E-Mail: eduard.smits@skynet.be

Tel.: 03/354.40.72 – GSM 0477/614500

ASWOENSDAG – Pruimenvlaaikens...

Aswoensdag en pruimenvlaaikens een traditie die we niet laten voorbijgaan. Onze leden kunnen op dinsdagavond 17 februari, vanaf 17u30 in ons documentatiecentrum komen smullen van een

lekkere spie pruintaart geserveerd met een heerlijk tasje koffie of thee. Kostprijs : 5 Euro.

Natuurlijk moet ge hiervoor inschrijven **bij onze voorzitter (E-mail/telef.: zie "Verloren Maandag" voor 8 februari**. Uw inschrijving is definitief bij ontvangst van uw bijdrage **(te noteren: er is géén afhaalmogelijkheid voorzien)**.

ALGEMENE VERGADERING

Onze "Algemene Vergadering" waarop alle leden van onze kring verwacht worden, heeft plaats op zaterdag 31 januari te 14 uur. Rond 10 januari mag je een e-mail (of brief) verwachten met alle noodzakelijke gegevens om te kunnen deelnemen aan deze vergadering. En natuurlijk na de vergadering smullen we van heerlijke pannenkoeken. Houdt deze dag vrij!

VERENIGING ZONDER BESTUURDERS...?

Het blijkt een vast gegeven te zijn: onze heemkring heeft het door de jaren heen steeds met een minimum aantal bestuurders moeten stellen. Zo deed Alois Sledsens in het tijdschrift "De Krijter" telkens een dringende oproep tot de leden om enige verantwoordelijkheid op te nemen en toe te treden tot het bestuur. Tevergeefs, het aantal plaatsen, vroeger beperkt tot zes, is nooit volledig ingevuld geweest. Vijf bestuurders daar moest men het mee doen. Later werd het bestuur uitgebreid tot acht bestuurders. Het idee hierachter was gewoon de werklast per mandaat te verlichten. Alzo hoopte men leden te overhalen een mandaat op te nemen. Tevergeefs evenwel, en tot op heden slagen we er niet in om het, in huidige termen te zeggen, bestuursorgaan volledig in te vullen. Zo vervult onze voorzitter sinds 2003 (!) een dubbele functie : deze van voorzitter en secretaris. En het verbetert er niet op, in het verlopen jaar verloren we, door verschillende omstandigheden, drie beheerders. Bij het begin van 2026 bestaat het beheersorgaan nog uit vier leden, te weinig om een goed beleid te voeren.

Wij doen dan ook een dringende oproep tot de jonge senioren in onze vereniging : treedt toe tot het bestuursorgaan. Er is genoeg te doen en we spreken onderling af welk werkgebied je onder uw hoede neemt.

WOMMELGEM 1300 JAAR OUD

Het stond reeds in de krant en onze burgemeester vermeldde het in "De Wommelgemnaar": Wommelgem bereikt in 2026 de ouderdom van 1300 jaar. Maar is dat wel zo? Eigenlijk niet.

In realiteit is Wommelgem wellicht veel ouder en bestond het reeds tijdens het Romeinse tijdvak en mogelijk nog vroeger. De logische vraag die volgt : waarom zeggen we dan dat Wommelgem 1300 jaar oud is?

Wel dit heeft te maken met de bronnen die op het bestaan wijzen. Deze bronnen kunnen artefacten zijn die men vindt in de ondergrond, maar dit is voor Wommelgem héél mager (zie blz.1: archeologie in Wommelgem).

Wij moeten het dus hebben van "geschreven documenten" en hier moeten we wachten tot het jaar 726, het jaar waarin het zogenoemde "testament van Sint Willibrordus" geschreven werd. In dit testament lezen we dat een zekere Rohingus de villa "Wommelgem" schonk aan Sint Willibrordus. 't Moet zijn dat Wommelgem toen al bestond, anders kun je het niet wegschenken.....

*que ē cōstruāta ināndwerps castello. sup fluvio scaldes nipa
go venensū cū appendicijs suis. uillas denominatā hīs no
minibz bacvald' vrimlinchenno fungelar' r mips castello
andwerps terciā partē de illo thelonio. r heribals' chicus
in condonavit ut cū dicit eccliam aliam in pago marū ubi nō
fā vntat in mare. cū appendicijs suis r marileum unde ter*

Stukje tekst uit het "Liber Aurelius". Op de derde regel kun je Wimilincheno (= Wommelgem) lezen

Maar de hoera stemming moeten we al direct een beetje temperen : de teksten waarop we ons steunen zijn kopieën van het origineel en van veel latere datum. De oorspronkelijke tekst is wellicht verloren gegaan en men kan zich de vraag stellen : zijn die kopieën wel correct overgeschreven? Maar dat is voer voor de wetenschappers. Lang is er over de "correctheid" van deze kopieën gediscuteerd. Het discours liep van " juist, onjuist tot vals". Maar in onze tijd lijkt het er op dat de wetenschap ervan uitgaat dat er "mogelijk fouten zijn gemaakt bij het overschrijven maar dat de essentie wel correct is".

Een pak van ons hart : Wommelgem bestaat dus met zekerheid reeds 1300 jaar. En dat mag gevierd worden!

KERSTMIS TAFERELEN

Sinds de 11de eeuw werden taferelen in verband met de geboorte van Christus voorgesteld in kerstspelen die oorspronkelijk in of voor de kerk werden uitgevoerd. In het begin van de 13de eeuw beeldde Franciscus van Assisi voor het eerst het kerstgebeuren uit met een stal en een kribbe, naar het verhaal van het Evangelie van Lucas. De Italiaanse Franciscanen verspreidden het gebruik om een kerststal en een kerstkribbe te plaatsen. De os en de ezel werden er uit het Oude Testament bijgehaald, waar de profeet Jesaja zegt: "een os kent zijn meester, de ezel de krib van zijn heer.(1,3)". Uit het evangelie komen dan weer de herders (met hun schapen), die in de traditie veel hebben bijgedragen tot het vredig beeld van de kerstnacht. (F. Claes s.j.)

JANUARIUS

'k Heet Januarius, omdat ik open sla, de deur van 't nieuwe jaer, een deur heet Janus: ik stel u de deur tot vorst, of wind of regen wijd open, kleed u wel en warment u daer tegen....

Werkten mee aan dit nummer : Bestuursorgaan, Herman Meeus, Gemma Sysmans